

OPIS PRZEDMIOTU ZAMÓWIENIA
WYNIESIENIE I STABILIZACJA GRANIC PROJEKTOWANEGO
PASA DROGOWEGO II JEZDNI DRUGI EKSPRESOWEJ
S3 SULECHÓW - NOWA SÓL

---

1. WSTĘP

1.1. Przedmiot OPZ

Przedmiotem niniejszego zamówienia są wymagania dotyczące wykonania i odbioru robót związanych z wznowieniem, wyznaczeniem a w szczególnych przypadkach ustaleniem i stabilizacją granic pasa drogowego wszystkich zewnętrznych punktów granicznych pasa drogowego w ciągu projektowanej II jezdni drogi ekspresowej S3 Sulechów - Nowa Sól- odc. I od km 272+650 do km 286+043. Przedmiotowa droga została usytuowana na nieruchomościach wymienionych w pkt. 2 decyzji nr 17/2013 Wojewody Lubuskiego z dn. 10.07.2014 r. znak: IB-II.7820.17.2013.AAnt (fragment decyzji stanowi załącznik nr 3 do OPZ, patrz załączniki [10]).

1.2. Zakres robót objętych OPZ

Ustalenia zawarte w niniejszym opz dotyczą zasad prowadzenia robót związanych z wykonaniem i odbiorem wznowienia, wyznaczenia a w szczególnych przypadkach ustalenia i stabilizacji granic pasa drogowego wszystkich zewnętrznych punktów granicznych pasa drogowego w ciągu projektowanej II jezdni drogi ekspresowej S3 odc. I od km 272+650 do km 286+043. W ramach zadania należy okazać granicę pasa drogowego trwałemu zarządcy (GDDKiA) i właścicielom nieruchomości przylegających do pasa drogowego. Stabilizacja granic pasa polega na ich utrwaleniu w terenie granicznymi kamieniami betonowymi określającymi przebieg granic pasa drogowego oraz stabilizacji tych granic świadkami punktu granicznego.

1.3. Określenia podstawowe

1.3.1. Pas drogowy – wydzielony liniami granicznymi pas terenu przeznaczony do umieszczenia w nim drogi i związanych z nią urządzeń.

1.3.2. Linia graniczna – linia oddzielająca tereny, będące przedmiotem odrębnej własności, składająca się najczęściej z odcinków prostych łączących punkty graniczne.

1.3.3. Punkt graniczny – punkt określający przebieg granicy nieruchomości, znajdujący się na załamaniach linii granicznej.

1.3.4. Znak graniczny – znak z trwałego materiału umieszczony w punkcie granicznym.

1.3.5. Świadek punktu granicznego (znak PD) – widoczny drewniany palik wystający ponad teren i usytuowany w linii granicznej bezpośrednio przy znaku granicznym na gruncie GDDKiA.

1.3.6. Stabilizacja granic pasa drogowego – geodezyjne wznowienie, wyznaczenie granic a w szczególnych przypadkach ustalenie przebiegu granic działek ewidencyjnych, utrwalenie tych granic w terenie znakami granicznymi i świadkami punktu granicznego.

1.3.7. Pozostałe określenia podstawowe są zgodne z obowiązującymi, odpowiednimi polskimi normami oraz przepisami geodezyjnymi i kartograficznymi.

2. MATERIAŁY

2.1. Materiały do wykonania robót

2.1.1. Rodzaje materiałów

Materiały do wykonania robót powinny być zgodne z ustaleniami warunków umowy i opisu przedmiotu zamówienia.

Do nich należą:

– słupki betonowe do utrwalenia granic pasa drogowego,

- materiały pomocnicze.

2.1.2. Znaki graniczne i świadki punktu granicznego

Znak graniczny jest geodezyjnym słupkiem z betonu C 20/25, najczęściej w postaci ściętego ostrosłupa o kwadratowej podstawie z wrytym na górze krzyżem (patrz załączniki [10], rys. 1). Świadek punktu granicznego (znak PD) jest palikiem z drewna o długości 100 cm i przekroju poprzecznym co najmniej 3x3 cm. Palik w części nadziemnej o długości 70 cm jest pomalowany jaskrawym, widocznym kolorem. W części nadziemnej znajduje się numer palika. Gotowe wyroby powinny być wolne od ubytków.

2.1.3. Materiały pomocnicze

Do materiałów pomocniczych mogą należeć:

- pręty stalowe, rurki itp. zastępujące słupki betonowe, w przypadkach wyjątkowych,
- piasek, mieszanka naturalna gruntowa do obsypki palików drewnianych, w przypadkach wyjątkowych.

3. SPRZĘT

Sprzęt stosowany do wykonania robót

Przy wykonywaniu robót Wykonawca, w zależności od potrzeb, powinien wykazać się możliwością korzystania ze sprzętu, który pozwoli na osiągnięcie wymaganych dokładności przy pracach pomiarowych i kartograficznych.

Do wykonania prac pomiarowych należy stosować sprzęt i narzędzia określone w wytycznych technicznych, obowiązujących w geodezji i kartografii. Do prac obliczeniowych i kartograficznych zaleca się stosować sprzęt komputerowy z odpowiednim oprogramowaniem.

4. TRANSPORT

Transport materiałów

Materiały, w tym znaki graniczne i świadki punktu granicznego, można przewozić dowolnymi środkami transportu w pozycji poziomej, w warunkach zabezpieczających je przed przemieszczeniem się i uszkodzeniem.

5. WYKONANIE ROBÓT

5.1. Zasady wykonywania robót

Sposób wykonania robót powinien być zgodny z opisem przedmiotu zamówienia. Podstawowe czynności przy wykonywaniu robót obejmują:

1. prace przygotowawcze,
2. stabilizacja granic pasa drogowego,
3. prace kameralne.

5.2. Odpowiedzialność Wykonawcy prac

Wykonawca jest odpowiedzialny za jakość prac oraz zgodność ich wykonania z obowiązującymi przepisami prawnymi i technicznymi.

Wykonawca jest zobowiązany do ochrony przed uszkodzeniem lub zniszczeniem własności prywatnej i publicznej. W razie wyrządzenia szkód, Wykonawca zobowiązany jest do ich naprawienia lub wypłacenia odszkodowania.

Geodezyjne wznowienie, wyznaczenie granic, ich okazanie i stabilizacja musi być wykonane przez geodetę uprawnionego. Podstawą wykonania ww. czynności jest Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne [9] oraz Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ewidencji

gruntów i budynków (Dz. U. 2013.1551) [9]. Pracami geodezyjnymi i kartograficznymi powinna kierować i sprawować nad nimi bezpośredni nadzór i kontrolę osoba posiadająca odpowiednie uprawnienia zawodowe, zgodnie z wymaganiami przepisów ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne [9].

Podczas prac geodezyjnych należy zwrócić szczególną uwagę na zachowanie w stanie nienaruszonym i nieprzesuwanie punktów geodezyjnych w terenie, które podlegają ochronie w trybie przepisów ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne [9].

5.3. Prace przygotowawcze

Prace przygotowawcze obejmują:

- zebranie niezbędnych materiałów i informacji, w tym uzyskanie z ośrodka dokumentacji danych dotyczących osnowy geodezyjnej i mapy zasadniczej, pobranie z właściwego urzędu - danych z katastru nieruchomości, a następnie analiza i ocena zebranych materiałów,
- wywiad w terenie, mający na celu odszukanie punktów istniejącej osnowy poziomej i oczyszczenie widoczności między punktami oraz ewentualne uzupełnienie punktów osnowy,
- przygotowanie osnowy do prac pomiarowych.

W wyniku prac przygotowawczych powinien powstać projekt granic pasa drogowego skartowany na mapę, uzgodniony z Zamawiającym, a następnie zastabilizowany w terenie za pomocą graniczników betonowych.

5.4. Stabilizacja granic pasa drogowego

Należy wykonać **geodezyjne wznowienie, wyznaczenie** a w **szczególnych przypadkach ustalenie** znaków granicznych pasa drogowego z **trwałą stabilizacją wznowionych i wyznaczonych znaków granicznych**, okazać granicę pasa drogowego GDDKiA i właścicielom nieruchomości przylegających do pasa drogowego. Geodezyjne wznowienie granic, ich okazanie jak i stabilizacja granic musi być wykonana przez geodetę uprawnionego.

Do stabilizacji geodezyjnych punktów granicznych pasa drogowego należy użyć

- geodezyjnych graniczników betonowych z krzyżem na górnej poziomej ścianie (stabilizacja trwała)
- drewnianych palików o długości **100 cm** i przekroju poprzecznym co najmniej **3x3 cm** wkopanych od strony wewnętrznej projektowanego pasa drogowego

Stabilizację znaków granicznych należy wykonać geodezyjnymi znakami granicznymi z krzyżem (zakupionymi lub wykonanymi wg pktu 2.1.2). Stabilizacji podlegają wszystkie punkty załamania granicy pasa drogowego. Znaki graniczne powinny być wkopane do takiej głębokości, aby wystawały do 10 cm ponad teren.

Stabilizację drewnianymi palikami należy wykonać przy wszystkich znakach granicznych nie rzadziej niż 100 m. - jako tzw. świadki punktu granicznego wkopane na gruncie GDDKiA w pozycji pionowej w bezpośredniej odległości od granicznika.

Przed stabilizacją znakami „PD” Wykonawca sporządza projekt usytuowania znaków na mapie zasadniczej wg następujących zasad:

1. nie należy stabilizować znaków na terenach zabudowanych w miejscach gdzie:

- mogą utrudniać korzystanie z sąsiednich nieruchomości,
- przy chodnikach tam, gdzie istnieje zagrożenie bezpieczeństwa dla pieszych i innych użytkowników dróg,
- umieszczenie może powodować szkody w infrastrukturze lub szpecić otoczenie,

2. nie należy stabilizować znaków przy istniejących zjazdach w przypadku stwierdzenia, że wkopanie znaków może stwarzać niebezpieczeństwo dla ruchu kołowego. W takich sytuacjach wystarczy granicznik geodezyjny wkopany na poziomie gruntu.
3. odcinki proste o długości powyżej 100 m należy stabilizować dodatkowo znakami PD, w ten sposób, aby odcinki między znakami nie były dłuższe niż 100 m.
4. w projekcie należy oznaczyć kolorem czerwonym znaki PD, których nie należy stabilizować. Ponadto Wykonawca w projekcie uzasadni powód braku możliwości stabilizacji słupków PD.
5. Świadek punktu granicznego powinien posiadać numer zgodny z projektem stabilizacji (numer wpisany odręcznie wodoodpornym markerem),
6. każdy przypadek odstąpienia od stabilizacji należy uzasadnić.

Opracowany projekt stabilizacji granic pasa drogowego znakami PD, przedstawiony na kopii mapy zasadniczej w skali 1:2000 w wersji książkowej o formacie A-3 wraz punktami granicznymi z nadaną numeracją i z nadanymi numerami znaków stabilizacji świadkami PD należy przedstawić Zamawiającemu do akceptacji. Po zaakceptowaniu projektu ze strony Zamawiającego mapę należy sporządzić zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Mapę z naniesionymi wynikami stabilizacji, legendą oraz spisem treści należy przekazać Zamawiającemu w wersji papierowej w 2 egz. i w wersji elektronicznej w 2 egz. na płycie CD (plik shp lub dwg).

Mapa z przebiegiem geodezyjnych granic powinna zawierać:

- a) nazwę województwa, gminy, obrębu
  - w tytule napis: „Mapa przebiegu granic prawnych projektowanego pasa drogowego drugiej jezdni drogi ekspresowej S3 Sulechów – Nowa Sól. Odcinek I: od km 272+650 do km 286+043”,
- b) wyraźne oznaczenie (np. innym kolorem) granic pasa drogowego,
- c) kilometraż początkowy i końcowy opracowanego odcinka,
- d) obowiązujący kilometraż drogi,
- e) szkic lokalizacji (spis treści arkuszy),
- f) punkty graniczne wraz z numeracją i rodzajem stabilizacji,
- g) oznaczenie świadków punktów granicznych (znaków PD) wraz z ich numeracją w podziale na stronę lewą (L) i prawą (P),
- h) miary czołowe pomiędzy znakami PD,
- i) opis skrzyżowań i rzek,
- j) numery działek w pasie drogowym,
- k) szczegóły sytuacyjne służące do identyfikacji położenia punktów granicznych w terenie w zasięgu po 10 m od granic pasa drogowego:
  - przepusty
  - początek i koniec mostu, wiaduktu (punkty skrajne)
  - pojedyncze drzewa
  - kontury leśne
  - numery działek przyległych oraz kierunki ich granic,
- l) czytelną legendę.

W przypadku gdy niemożliwa jest trwała stabilizacja punktu, należy zastąpić go innym elementem zamontowanym w podłożu (np. prętem stalowym, rurką). Taki punkt należy opisać oraz sporządzić szkic topograficzny określający jego położenie. Podczas prac Wykonawca ma zachować w stanie nienaruszonym wszystkie punkty pomiarowe.

Z czynności geodezyjnego wznowienia granic pasa drogowego Wykonawca sporządza protokół okazania znaków granicznych, kopie protokołu wraz ze szkicem i pieczętką przekazania do PODGiK przekazuje Zamawiającemu.

Ponadto Wykonawca sporządzi zestawienie współrzędnych punktów granicznych w układzie „2000” zgodnie ze wzorem przedstawionym w tabeli nr 1 (parz załączniki [10]). Zestawienie należy przekazać Zamawiającemu w wersji papierowej 2 egz. i w wersji elektronicznej 1 egz. na płycie CD (format plików *.xls + doc.)

5.5. Prace kameralne

Do prac kameralnych przy stabilizacji granic pasa drogowego, zgodnie z warunkami umowy, mogą należeć:

- obliczenia współrzędnych punktów granicznych, powierzchni działek, uzupełnienia mapy zasadniczej, sporządzenia mapy uzupełniającej do mapy katastralnej, sporządzenia wykazu zmian gruntowych.

6. OBMIAR ROBÓT

Jednostka obmiarowa

Jednostką obmiarową jest:

- kilometr wznowionego, wyznaczonego (po obu stronach) a w szczególnych przypadkach ustalonego i zastabilizowanego znakiem granicznym i świadkiem punktu granicznego „PD” pasa drogowego.

7. ODBIÓR ROBÓT

Sposób odbioru robót

Odbiór prac odbywa się na podstawie protokolarnego przekazania wznowionego i zastabilizowanego znakami granicznymi oraz świadkami punktu granicznego pasa drogowego w terenie - przy udziale Wykonawcy przedmiotowego zadania, Wykonawcy robót budowlanych oraz Zamawiającego, pod warunkiem:

- a) kompletności operatu,
- b) sprawdzenia w terenie poprawności zastabilizowanych punktów,
- c) pomiaru kontrolnego wybranych punktów,
- d) skonfrontowania danych zawartych w operacie z terenem.

Weryfikacja punktów 7a – 7d nastąpi przed protokolarnym przekazaniem pasa drogowego.

8. PODSTAWA PŁATNOŚCI

Cena jednostki obmiarowej

Cena wykonania jednostki obmiarowej obejmuje:

- prace pomiarowe i roboty przygotowawcze,
- oznakowanie miejsca robót,
- dostarczenie materiałów i sprzętu,
- geodezyjne wznowienie, wyznaczenie, a w szczególnych przypadkach ustalenie i stabilizację punktów granicznych oraz świadków tych punktów,
- wykonanie innych czynności niezbędnych do realizacji robót,
- wykonanie operatu i prac kameralnych,
- pobranie niezbędnych materiałów ze składnicy ośrodka geodezji i kartografii,
- przeprowadzenie wymaganych pomiarów i badań sprawdzających,
- sporządzenie mapy z przebiegiem granic prawnych
- koszt wszelkich odszkodowań,
- uporządkowanie terenu robót i jego otoczenia.

Wszystkie roboty powinny być wykonane według wymagań warunków umowy i opisu przedmiotu zamówienia.

9. PRZEPISY ZWIĄZANE

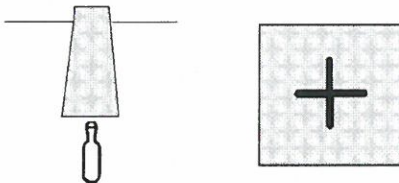
1. Ustawa z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne. (Dz.U. 2010.193.1287 tekst jednolity.)
2. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 listopada 2011 r. w sprawie standardów technicznych wykonywania geodezyjnych pomiarów sytuacyjnych i wysokościowych oraz opracowywania i przekazywania wyników tych pomiarów do państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (Dz. U. z 2011 r., Nr 263, poz. 1572.)
3. Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 marca 2001r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. 2001r., Nr 38, poz. 454 z późn. zm.)
4. Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 29 listopada 2013 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. 2013.1551)
5. Rozporządzenie Ministra Administracji i Cyfryzacji z dnia 12 lutego 2013 r. w sprawie baz danych geodezyjnej ewidencji sieci uzbrojenia terenu, baz danych obiektów topograficznych oraz map zasadniczej (Dz. U. 2013.383)
6. Ustawa z dnia 5 czerwca 2014 r. o zmianie ustawy - Prawo geodezyjne i kartograficzne oraz ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U.2014.897)

10. ZAŁĄCZNIKI

1. Rys. 1. Znak graniczny

Przekrój podłużny

Widok z góry

W niektórych przypadkach pod znakiem granicznym umieszcza się butelkę szklaną, cegłę z naciętym krzyżem, rurkę drenarską itp. w celu potwierdzenia lokalizacji pierwotnego miejsca znaku

2. Tabela nr 1 – ewidencja stabilizacji granic pasa drogowego

3. Wyciąg z decyzji nr 17/2013 Wojewody Lubuskiego z dn. 10.07.2014 r. znak: IB-II.7820.17.2013.AAnt

[Handwritten signatures in blue ink]

